

Draag elkaar lasten Galaten 6.1–10

Rev Dr Jos Strengtholt

Heliopolis 2015; Wellington 2015

Is het niet bijzonder hoe wij één gemeenschap zijn, samengesteld uit vele nationaliteiten en culturen? Wij vormen zelfs één gemeenschap met de mensen in Galatië, in het noorden van Turkije, tot wie de apostel Paulus tweeduizend jaar geleden schreef.

Wat Paulus aan die mensen in Galatië schreef, heeft ook betekenis voor ons. Want wij maken onlosmakelijk deel uit van het volk dat hij aanspreekt: de ene heilige, algemene en apostolische Kerk.

Daardoor zijn de woorden van Paulus ook voor ons betekenisvol, juist in deze veertigdagentijd.

De veertigdagentijd is de periode in het leven van onze gemeenschap waarin wij ons, meer dan op enig ander moment, richten op onszelf. Het is een tijd van zelfonderzoek.

Dat kan beangstigend zijn. Velen van ons, ikzelf inbegrepen, zijn van nature niet erg introspectief. Dat kan een kwestie van karakter zijn, maar het kan ook komen doordat wij bang zijn voor wat wij zullen ontdekken wanneer wij eerlijk naar onszelf kijken.

Het is veel aangenamer om onze tijd, onze ruimte en ons leven te vullen met lawaai, muziek, televisie, vrienden, internet – allerlei afleidingen die als een sluier werken, als een grote barrière waardoor wij niet zien wie wij werkelijk zijn en waardoor wij de zachte stem van ons innerlijk niet horen.

1. God verlangt ons herstel

Het is voor ons als christenen niet prettig om te moeten erkennen dat wij niet volmaakt zijn en dat wij onze hoge morele idealen maar zelden bereiken.

Natuurlijk kennen wij anderen die veel tekortkomingen hebben. Zo slecht zijn wij dus toch ook weer niet?

Maar het is veel moeilijker om naar Jezus te kijken. Toen Hij werd verzocht, weerstond Hij de verzoeken. Hij leefde in deze wereld terwijl Hij God, Zijn Vader, met een ongedeeld hart liefhad en diende.

Wij weten dat wij door God lief te hebben en elkaar lief te hebben de wet van Christus vervullen. Jezus zei immers:

Hieraan zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt. (Joh. 13:35)

In de brief van Paulus aan de Galaten zien wij hoe bepaalde mensen in de gemeenten van die streek liefde tekort kwamen. Joodse en niet-Joodse gelovigen verschilden sterk van mening over de vraag welke wetten een christen moest onderhouden, en daarover maakten zij ruzie.

Degenen die een strikte naleving van alle wetten van het Oude Testament eisten, worden door Paulus veroordeeld. Hij schildert deze mensen in donkere kleuren, omdat zij probeerden hun wettische moraal aan de anderen in de gemeente op te leggen.

De wetten van het Oude Testament zijn niet slecht; zij zijn het Woord van God. Maar zij moeten worden verstaan in het licht van wat Jezus heeft verduidelijkt: de wetten gaan over liefde tot God en liefde tot de naaste.

Een wettische benadering is helemaal geen uiting van liefde. Integendeel, zij verhindert anderen om zich bij het volk van God aan te sluiten en brengt onrust in de gemeente.

Wat moet er gebeuren als dit in onze gemeenschap voorkomt? Moeten wij zulke mensen straffen? Boos op hen worden? Hen veroordelen omdat zij de gemeente van God schade toebrengen en liefde missen?

Als wij zonder liefde reageren op mensen die problemen veroorzaken, zijn wij geen haar beter dan zij. Dan hebben wij allebei een tekort aan liefde.

Als wij menen geestelijk te zijn, zegt Paulus, moeten wij iemand die gezondigd heeft weer terechtbrengen, en dat moeten wij doen in een geest van zachtmoedigheid. In een geest van liefde.

Augustinus schreef een commentaar op de brief van Paulus aan de Galaten (56). Daarin zegt hij:

Er is geen zekerder toets van een geestelijk mens dan de manier waarop hij omgaat met de zonde van een ander.

De manier waarop wij omgaan met de beste mensen in ons midden is niet de toets van ons karakter. De manier waarop wij omgaan met mensen die problemen veroorzaken, dát is de toets.

Wanneer mensen door een of andere zonde worden overvallen, moeten wij hun lasten dragen en zo de wet van de liefde vervullen.

Draag elkaars lasten, en vervul zo de wet van Christus. (Gal. 6:2)

„Elkaars lasten dragen” betekent niet slechts iemand verdragen of geduldig met hem zijn. Het betekent dat wanneer iemand een zware last moet dragen, jij je schouders eronder zet en die last samen draagt. Help hem.

Daarom ligt de nadruk in onze omgang met elkaar niet op veroordeling, maar op herstel. Op mensen helpen om weer op te staan en verder te gaan nadat zij zijn gestruikeld en gevallen.

Dat is confronterend. Want om de last van iemand anders te dragen, moet je dicht bij die persoon staan, schouder aan schouder.

Precies zo is de houding van onze Heere Jezus Christus. Hij kwam dicht genoeg bij ons om onze lasten te dragen. Hij wil ons heel maken. Hij vergeeft wanneer je struikelt en Hij helpt je om weer verder te gaan op de weg met Hem.

Wanneer iemand wordt verzocht, help hem dan daarmee om te gaan. Wanneer iemand gezondigd heeft, help hem dan weer op te staan en verder te wandelen op de weg met Christus. Doe dat met dezelfde barmhartigheid die jijzelf van onze Heere ontvangt en waarvan je hoopt dat een ander die morgen ook aan jou zal bewijzen wanneer jij struikelt en valt.

2. Waak over uzelf

En om voor anderen de beste helpers te kunnen zijn, zegt Paulus, moeten wij voortdurend op onszelf letten. Wij moeten onszelf onderzoeken om te zien wat onze daden, onze stemmingen en onze woorden werkelijk motiveert.

Samen met Christus wandelen op de weg van de liefde is niet gemakkelijk; het is een leerproces dat nooit ophoudt. Wij wandelen allemaal, wij struikelen, wij vallen, wij staan weer op. Steeds opnieuw. Ik denk dat wij het daar allemaal over eens kunnen zijn.

Juist daarom kan eerlijk zelfonderzoek zo pijnlijk zijn. Dan merken wij die werkzame kracht in ons op, dat toegeven aan de verzoeking die ons wegtrekt van de liefde tot God en van oprechte liefde voor anderen.

De raad van Paulus is bijzonder passend voor deze veertigdagentijd. Laten wij op onszelf letten.

Een manier om dat te doen is bijvoorbeeld om jezelf iedere dag tien minuten volledige stilte te gunnen. Geen telefoon, geen muziek, geen boek, geen gebed. Begin die tien minuten alleen met de vraag aan God: „Heere, laat mij zien wie ik ben in het licht van Jezus Christus.”

En wees dan stil. Laat je gedachten niet alle kanten op dwalen. Luister alleen naar het kloppen van je hart. „Heere, help mij mijzelf te leren kennen...”

Als je denkt dat je geestelijk bent, beschermt dat je nog niet tegen de zonde. Paulus zegt:

U die geestelijk bent... houd ook uzelf in het oog, opdat ook u niet in verzoeking komt.
(Gal. 6:1)

Ik pleit niet voor een ziekelijke minachting van onszelf. God heeft ons geschapen, Hij heeft ons lief en Hij draagt ons. Hij eert ons doordat Hij ons ziet als behorend bij Jezus Christus. Zelfs wanneer je struikelt en valt, doe je dat nog steeds als een kind van God en als iemand die onderweg is met Christus.

Een flinke dosis eerlijke zelfreflectie hoeft niet beangstigend te zijn, wanneer wij begrijpen dat Gods doel ons herstel is. En Hij handelt altijd vanuit dezelfde liefde... de liefde die Hij ook wil dat wij aan elkaar bewijzen. Zijn verlangen is dat wij weerspiegelen wie Hij is.

3. Laten wij goeddoen

Paulus stelt de wet niet voor als Gods maatstaf. Hij stelt God Zelf voor als de maatstaf.

Hij is Degene Die de zon laat opgaan en de regen laat neerdalen over al Zijn mensen... Degene Die zowel zondaar als heilige zegent.

God verlangt ernaar in ons dezelfde liefde en goedheid te zien die Hem kenmerken. Daarom benadrukt Paulus:

Laten wij niet moe worden goed te doen... Laten wij dus, terwijl wij gelegenheid hebben, goedgevoelen aan allen, maar vooral aan de huisgenoten van het geloof. (Gal. 6.9-10)

Word niet moe in het goedgevoelen. Goedgevoelen betekent dat liefde een praktische vorm krijgt.

Geef hongerige mensen te eten.

Bezoek gevangenen.

Laat in de politiek je stem horen voor wat recht is.

Geef een bedelaar iets te drinken.

Lees je Bijbel, bid en vast.

Maak tijd vrij om te luisteren naar een eenzame oude vrouw.

Schuif een envelop met wat geld onder de deur van iemand die hulp nodig heeft.

Doe iets aardigs om je predikant te bemoedigen. :)

Kom op voor vervolgte mensen.

Pleit voor goede arbeidswetten.

Wees goed voor je man of je vrouw.

Bemoedig je kinderen.

Wij zijn daar allemaal niet zo goed in, is het wel? Wij zijn een gemeenschap van zondaren, en het is zo gemakkelijk om moe te worden van het goedgevoelen, van er zijn voor anderen. Het is niet onze natuurlijke neiging.

Paulus noemt enkele redenen waarom wij moeten volhouden en niet moe mogen worden elkaar te helpen om goed te doen.

Allereerst noemt hij de liefde als de diepste drijfveer. Liefde tot God en liefde voor elkaar drijven ons ertoe er te zijn voor degene die onze steun nodig heeft.

Vervolgens waarschuwt hij dat jijzelf morgen misschien de hulp van iemand anders nodig hebt.

Ten derde schrijft hij ook dat God ons rekenschap zal vragen van wat wij met ons leven hebben gedaan.

In de detectiveroman *I Am Pilgrim* van Terry Hayes werd ik deze week getroffen door een bepaalde zin:

Maar ieder leven laat een spoor na; elk schip laat een kielzog achter.

Misschien hebben wij het gevoel dat wij ons maar wat door het leven heen slaan, maar wees daarbij voorzichtig. Jouw leven is belangrijk. Je gaat niet door deze wereld zonder invloed uit te oefenen.

Alles wat wij doen heeft invloed: op onszelf, op anderen en op God. Zowel in dit leven als na dit leven zullen wij rekenschap moeten afleggen. Vaak zien wij in dit leven weinig vergelding voor het kwaad dat mensen doen, en ook weinig beloning voor het goede dat zij doen.

Maar onze daden en woorden – zelfs woorden die alleen in onze gedachten bestaan – zijn als zaad dat wordt gezaaid in de akker van onze gemeenschap, en zij brengen iets voort. Het kan enige tijd duren voordat wat jij hebt gedaan zijn uitwerking heeft. Maar zeker is dat het zaad zal ontkiemen.

Een mens van liefde en goedheid zijn is de moeite waard: zaden van liefde zullen planten van goedheid voortbrengen in mensen. Maar om zo iemand te zijn, is voortdurende inspanning nodig, onafgebroken toewijding.

Het helpt om de dag met gebed te beginnen. Het helpt om steeds opnieuw tegen God en tegen jezelf te zeggen: mijn leven, elk moment, elk woord is voor U.

Onze menselijke natuur houdt van gemak en mist volharding. Wij raken gemakkelijk ontmoedigd. Dat geldt vooral wanneer de resultaten niet direct zichtbaar zijn. Juist daarom hebben wij de gemeenschap van andere christenen nodig: een gemeenschap van mensen die elkaar uit liefde tot God ondersteunen op de weg met Jezus Christus.

Conclusie

Moge deze veertigdagentijd voor ons een heilige tijd zijn. Een tijd waarin wij ons richten op Jezus Christus, Die ons het karakter van God heeft laten zien: het karakter van goedheid en liefde.

Laten wij in alles het karakter van God, onze Vader, weerspiegelen en de mensen die wij kennen en ontmoeten behandelen met diezelfde liefde.

"Laten wij niet moe worden goed te doen," de liefde van God in ons dagelijks leven, in onze houding en in onze daden op een praktische manier tot uitdrukking te brengen.

Wij weten hoe vaak wij struikelen en vallen, steeds opnieuw. Maar in onze christelijke gemeenschap blijven wij elkaar vasthouden en moedigen wij elkaar aan om verder te gaan op de weg met Christus. Op de weg van de liefde. Wij struikelen, wij vallen, maar met elkaars hulp staan wij telkens weer op.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.